

TALV

vissravvaq, tritsuq, visselemä,
liugölöma, suusatama, ijä, ijätsilk,
lumõlapju, lumõmiis

TALVÕTAADILÕ

Milvi Panga

Tulõq, talvõtaadikõnõ.

Tahat tetäq hääd?

Saina jääski uisupaar,
ku ei olõq ijäd.

Mis saa kähri talvõunõst?

Tä ei suiguki.

Inne ku om oosõpääalne
valgõ muiduki.

Määnest lusti koobamäe pääl

löösiq väiku kelm!

Pästäq no sää! veskin valla
kasvai ütski sõlm.

Ülesannõq 1. Kaeq pilte ja valiq sõnnu riast,
kuis saa egä pildi kotsilõ üte sõnaga üteldäq.
suusatas, liugölõs, visseles ~ tritsutas

Tütrik sõit tritsõga ijä pääl.

EGAS VISSRAVVAQ ÜTSINDÄ
VII PÄÄL HOIAQ, HÄÄ, KU IKS
KIMMÄS IJÄ KA VAIHÖLÕ JÄÄS.

Küsümüisi

1. Määnest hääteko seon luulõtusõn
talvõtaadilt oodõtas?
2. Kiä om kähr? Kiä mõtsaeläjjist viil
talvõund makasõq?
3. Mis kotus om oosõpääalne ja mis
kotus om koobamägi?
4. Kinka kotsilõ üteldäs seon
luulõtusõn „väiku kelm“?
5. Määndsest veskist luulõtaja kõnõlõs?

Poiskõnõ sõit suusõga.

Poiskõnõ lask kelguga mäest alla.

Ülesannõq 2. Jaodaq sõnaq tsõõrõ sisse: lumõmemm, lumõkahhur, lumõkuul, lumõleopard, lumõliin, lumõlapju. Mõtlõq, mink perrä jakaq nii, et kõgõ suurõmban om kolm sõnna ja kõgõ väikumban üts sõna.

Ülesannõq 3.

Kõnõlõq, miä om pildi pääl võlssi.

KEELEOPPUS

Võro keelen om minevigu tunnussõs **-i** vai **-õ**.

eesti keelen

ost|ma, õppi|ma

ma ostsin, õppisin

sa ostsid, õppisid

ta ostis, õppis

me ostsime, õppisime

te ostsite, õppisite

nad ostsid, õppisid

võro keelen

ost|ma, op|ma

maq osti, opõ

saq osti(t), opõt

tää ost', oppõ

miiq osti(mi), opõmi

tiiq ostit(i), opõti

nääq ostiq, opõq

Mõnikõrd tarvitõdas kõigin vormõn ka **-si/-sõ**-minevikku, näütüses *ma ostsõ, sa uutsõt, tä juuksõ, mi tekse(mi), ti opsõt(i), nä naksiq*.

Kõik variandsiq ommaq õigõq.

Pelksi, pelksi, a är iks julksi.

Ülesannõq 4. Panõq sulgõ seen olõja sõna õigõhe mineviguvormi.

Iispäävä _____ (käändmä) kahr kooban tõsõ küle ja _____ (magama) edesi.

Tõösõpäävä _____ (käümä) latsõq kooba ümbre suusataman.

Kolmapäävä _____ (paistma) päiv väega lämmähe.

Neläpäävä _____ (nakkama) lumi sulama.

Riidi _____ (ehitämä) latsõq mitu lumõmiist.

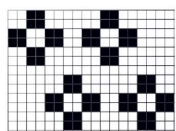
Puulpäävä _____ (tsilkma) vett kahrulõ kuupa ja _____ (ajama) kahru üles.

Pühäpäävä _____ (nõsõma) kahr üles ja _____ (süümä) mett.

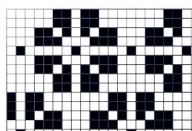
Ülesannõq 5. Mis sõnaq ommaq siiäq är käkitü? Määne sõna ei passiq ritta?

lumõmiisvissravvaqijätsilkhainakuulumõsõdasuusaqradokuu

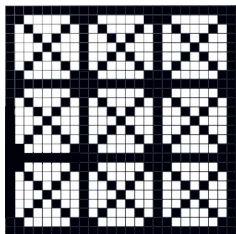
Ülesannõq 6. Tiiq kavand eläjäst vai huunõst, miä passis lumõliina, ja kirodaq mano võrokiilseq sõnaq, midä saa pruukiq lumõkujost kõnõlõmisõ man.

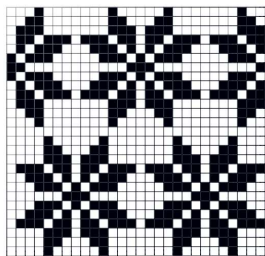
lumõkiri

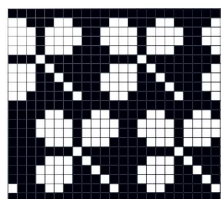
pööreline kiri

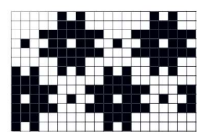
katsaharolinõ kiri

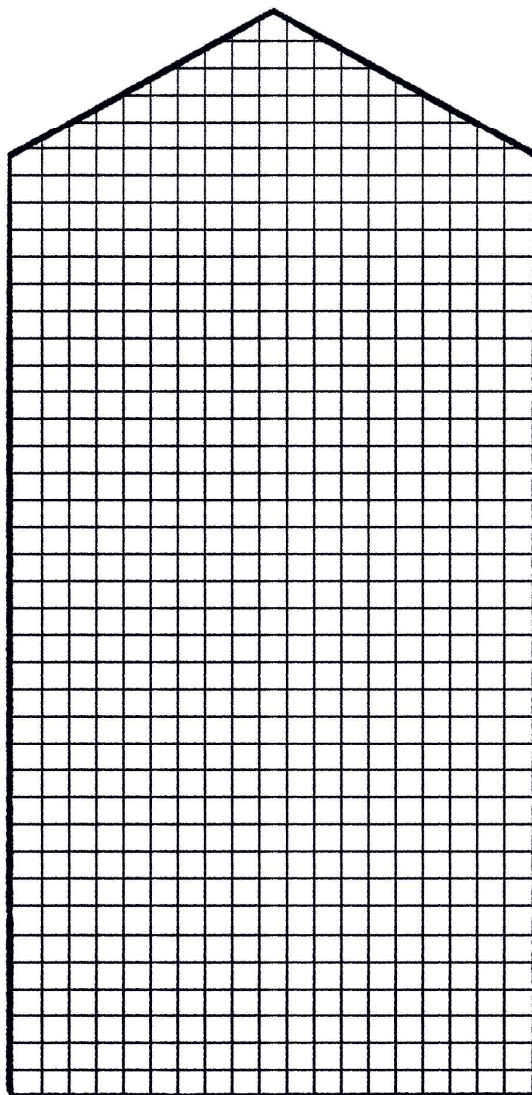
katsaharolinõ kiri

maaškalehe kiri

tsõõrigu seere silmä kiri

Ülesannõq 8. Rehkendäq! Panõq ülesandõ tekst olõvigu vormi.

1. Naabrimiis sõit´ nurmõ pääl mootorsaaniga ütël pääväl 5 tsiiru ja tõsõl pääväl 6 tsiiru. Mitu tsiiru sõit´ tä katõ pääväga kokko?
2. Kaartõveere man oll´ 14 ijätsilka (ijäpurikat), a pääväpaistõl sattõ 7 alla. Mitu ijätsilka jäi kaartõveere külge?
3. Tihalanõ lööd´ tsirgumajast 17 pähkmäst ja nakaas noid puuprakku kāküssihe viimä. Tii pääl kaot´ tä kolm är. Mitu pähkmäst tihalasõlõ jäi?
4. Kalamiis sai ijämulgust 5 ahunat, 4 särge ja 1 havvõ. Üte kala visaas tä küläkassilõ. Mitu kalla kalamiis kodo vei?
5. Latsõq teiväq lumõsõa jaos 16 lumõkuuli. Lumõsõaga kullu näil är 11 kuuli.
Mitu lumõkuuli jäi näile alalõ?

Vastussõq: 11 tsiiru; 7 ijätsilka; 14 pähkmäst; 9 kalla; 5 lumõkuuli

Midä seo vanasõnaga üteldäq tahetas?

Egaq talv taivake jää-äiq.

Raigo Raudseping, „Lumõmehe nõna“

1. Kuna latsõq vanalõimäle küllä lätsiq?
2. Minkast teiq latsõq lumõmehele silmäq ja suu?
3. Mille nakaas vanaimä latsiga tõrõlõma?
4. Kohe tuu lumõmehe nõna kõik aig kattõ?